

10 אוקטובר 2013

הודעה לעיתונות

לקט נתונים לקראת פתיחת שנת הלימודים האקדמית תשע"ד –

2013/2014

1. שנת הלימודים האקדמית תשע"ד צפויה להיפתח ב-66 המוסדות להשכלה גבוהה ברחבי הארץ לפי הפירוט הבא: 7 אוניברסיטאות המחקר, האוניברסיטה הפתוחה, 37 מכללות אקדמיות¹ (מהן 21 המתוקצבות ע"י הוועדה לתכנון ולתקצוב ו-16 מכללות שאינן מתוקצבות ע"י ות"ת) ו-21 מכללות להכשרת עובדי הוראה.

2. כ-308,335 סטודנטים צפויים ללמוד השנה לקראת תואר אקדמי בכל המוסדות הנ"ל (כולל המסלולים האקדמיים באחריות אוניברסיטאית והאוניברסיטה הפתוחה).
להלן חלוקת הסטודנטים הצפויה לפי תארים בתשע"ד בהשוואה לנתוני תשע"ג:

סה"כ	תשע"ג	תשע"ד (תחזית)	% שינוי
303,320	308,335	1.7%	
233,570	236,770	1.4%	תואר ראשון
57,880	59,700	3.1%	תואר שני
10,655	10,650	0.0%	תואר שלישי
1,215	1,215	0.0%	תעודה

¹ בשלב זה נתוניה של אריאל נכללים בנתוני המכללות האקדמיות וזאת על מנת לשמור על עקביות בנתונים ולאפשר השוואה בין השנים המוצגות בלקט הנתונים.

3. מספר הסטודנטים לתואר ראשון בכלל המערכת צפוי לעמוד על כ-236,770 על פי החלוקה הבאה:

סה"כ	תשע"ג	תשע"ד (תחזית)	% שינוי
233,570	236,770		1.4%
אוניברסיטאות המחקר – סה"כ	74,000	72,730	-1.7%
מהם: קמפוסים ראשיים	66,130	66,000	-0.2%
מסלולים באחריות אוניברסיטאית	7,870	6,730	-14.5%
האוניברסיטה הפתוחה	42,760	44,000	2.9%
מכללות אקדמיות – סה"כ	94,515	97,140	2.8%
מהם: מכללות מתוקצבות ע"י ות"ת	55,785	57,610	3.3%
מכללות חוץ תקציביות	38,730	39,530	2.1%
מכללות להכשרת מורים	22,295	22,900	2.7%

מבין 192,770 הסטודנטים לתואר ראשון באוניברסיטאות ובמכללות (ללא האו"פ), צפויים ללמוד כ-66% מהם במכללות (כ-50% במכללות האקדמיות, כ-12% במכללות להכשרת מורים וכ-4% במסלולים האקדמיים באחריות אקדמית של האוניברסיטאות) וכ-34% בקמפוסים הראשיים של האוניברסיטאות.

4. לפני שנתאר את ההתפתחויות הצפויות בשנה"ל תשע"ד, נציג את התמונה הכללית בתשע"ג שזה עתה הסתיימה ואת עיקר המגמות עד כה.

בשנת תשע"ג למדו במוסדות להשכלה גבוהה 257,145 סטודנטים². 190,810 סטודנטים למדו לתואר ראשון, 54,465 למדו לתואר שני, 10,655 למדו לתואר שלישי ו-1,215 למדו לימודי תעודה.

מדובר בגידול של 1.7% בלבד יחסית לתשע"ב שמרביתו נרשם במספר הלומדים לתואר ראשון במערך המכללות האקדמיות המתוקצבות ע"י ות"ת.

5. בשני העשורים האחרונים עברה מערכת ההשכלה הגבוהה שינויים דרמטיים שבאו לביטוי בין היתר במספר הלומדים במוסדות להשכלה גבוהה. בשנות ה-90 אופיינה המערכת בגידול מהיר ומשמעותי מאוד במספר הסטודנטים. הביקוש הער ללימודים אקדמיים מצד אחד, ופתיחתם של המוסדות החדשים להשכלה גבוהה כמענה לאותו ביקוש הביאו לקצב גידול של 8.1% בממוצע לשנה במספר הסטודנטים הכולל, וקצב הגידול במספר הלומדים לתואר ראשון היה אף גבוה יותר - 8.7% בממוצע לשנה.

² נתונים אלה אינם כוללים את הלומדים באוניברסיטה הפתוחה ואת הלומדים בשלוחות של האוניברסיטאות הזרות הפועלות בארץ.

בניגוד להתרחבות האדירה שאפיינה את שנות התשעים, עמדו שנות האלפיים בסימן **ההאטה המשמעותית** בקצב הגידול במספר הסטודנטים, כ-3.5% במוצע לשנה בדומה לגידול במספר הסטודנטים בתואר ראשון. ההאטה שאפיינה את שנות האלפיים נבעה מהקיצוצים התקציביים הקשים שהושתו על המוסדות להשכלה גבוהה, בין היתר באמצעות הטלת מגבלות על הגידול במספרי הסטודנטים.

בתחילת העשור הנוכחי נחתמה בין ות"ת למשרד האוצר התכנית הרב שנתית למערכת ההשכלה הגבוהה. התכנית מגלמת רפורמות בתחומים שונים והיא זכתה למיקום גבוה בסדר העדיפויות הלאומי. לתכנית מספר מטרות עיקריות בהן: קליטת סגל צעיר ומצטיין, תמרוץ איכות ההוראה, הגדלת המשאבים למחקר תחרותי והקמת מרכזי המצוינות.

כמו כן, הוחלט כי ות"ת תפעל להגדלת הנגישות של מערכת ההשכלה הגבוהה לאוכלוסייה החרדית ולמיעוטים על ידי גיבוש תכניות מפורטות להתמודדות עם החסמים הייחודיים לכל אחת מהאוכלוסיות בכניסתן למערכת.

6. הביקוש הער ללימודי תואר ראשון והפנייתו אל המכללות האקדמיות הביאו לשינויים מרחיקי לכת במבנה המערכת ולהנחת התשתית למערכת ההשכלה הגבוהה הנוכחית. במהלך שני העשורים האחרונים גדל מספר הלומדים לתואר ראשון ביותר מפי 3 ומספרם הגיע בתשע"ג ל-190,810. גידול אדיר זה הביא לעלייה הדרגתית ועקבית בחלקם של הסטודנטים שלמדו לתואר ראשון במכללות האקדמיות, ובתשס"ט חצה לראשונה חלקם של הסטודנטים שלמדו במכללות האקדמיות (כולל המסלולים האקדמיים באחריות אוניברסיטאית) את ה-50%. במקביל ממשיך לרדת חלקם של הלומדים בקמפוסים הראשיים של האוניברסיטאות, עד שבתשע"ג הגיע ל-34.7%. תהליך הדרגתי זה מתואר בלוח מס' 1.

לוח מס' 1: סטודנטים לתואר ראשון לפי סוג מוסד, תש"ן-תשע"ג

מכללות להכשרת מורים	מכללות אקדמיות	מסלולים אקדמיים באחריות אוניברסיטאית	אוניברסיטאות-קמפוס ראשי	סה"כ- אחוזים	סה"כ- מס' מוחלטים	
8.6	6.4	-	85.0	100.0	55,250	תש"ן
11.7	10.9	4.5	72.8	100.0	86,320	תשנ"ה
15.2	26.3	5.7	52.7	100.0	126,800	תש"ס
14.4	35.3	5.5	44.8	100.0	155,900	תשס"ה
11.3	46.7	4.8	37.2	100.0	178,400	תש"ע
11.4	47.7	4.6	36.3	100.0	183,160	תשע"א
11.7	48.7	4.4	35.2	100.0	188,255	תשע"ב
11.7	49.5	4.1	34.7	100.0	190,810	תשע"ג

7. בשנים האחרונות אנו עדים למיצוי **שכבת הגיל הפונה ללימודי תואר ראשון**. מגמה זו נובעת ממספר גורמים: ההתייצבות בשיעורי הזכאות לבגרות, ההתייצבות בשיעור הזכאים העומדים בדרישות הסף של האוניברסיטאות וכן ההאטה בקצב הגידול של קבוצת הגיל הרלוונטית לכניסה למערכת ההשכלה הגבוהה. בעשור תש"ן-תש"ס גדלה קבוצת הגיל הממוצעת של בני 20-24 בשיעור ממוצע של כ-3.5%, אולם במהלך שנות האלפיים הואט משמעותית קצב גידולה לכ-0.9%. כל אלה יחד משפיעים על ההאטה הכללית בקצב גידול המערכת ולראייה בשנה שחלפה גדל מספר הסטודנטים ב-1.7% בלבד ומגמות אלה צפויות אף להימשך בשנים הקרובות.

8. בשנת תשע"ג **למדו באוניברסיטאות** 124,960 סטודנטים לעומת 125,570 בתשע"ב. מספרם של הלומדים לתואר ראשון באוניברסיטאות היה במגמת עלייה מתמדת מאז קום המדינה. תשע"ג היא השנה התשיעית ברציפות בה יורד מספרם של הלומדים לתואר ראשון באוניברסיטאות ומספרם הגיע ל-74,000 סטודנטים בתשע"ג לעומת שיא של 78,715 סטודנטים לפני תשע שנים (תשס"ד). עיקר הירידה התרכזה בקרב הלומדים בקמפוסים הראשיים של האוניברסיטאות, מ-70,205 בתשס"ד ל-66,130 בתשע"ג. גם מספר הלומדים במסלולים האקדמיים הפועלים עדיין באחריות אקדמית של אוניברסיטת בר אילן ואוניברסיטת בן-גוריון בנגב ירד בתשע"ג ל-7,870 לעומת 8,290 בתשע"ב, וזאת כחלק ממדיניותן של ות"ת ומל"ג להפוך את המסלולים הללו למוסדות אקדמיים עצמאיים.

בשנים האחרונות מספר הלומדים בתארים מתקדמים נשאר יציב ובתשע"ג עמד על 39,090 בתואר שני ו-10,655 בתואר שלישי.

9. להבדיל מן המגמה שאפיינה את מספר הסטודנטים לתואר ראשון באוניברסיטאות בשנים האחרונות, המשיך **מספר הסטודנטים לתואר ראשון במכללות האקדמיות** לגדול בקצב מהיר מאוד ובשנים תשס"ד-תש"ע גדל מספרם ב-8.5% בממוצע לשנה מ-51,000 סטודנטים בתשס"ד ל-83,370 בתש"ע. מתחילת העשור הנוכחי החלה האטה בקצב הגידול גם במכללות האקדמיות ומספר הלומדים בהן לקראת תואר ראשון הגיע בתשע"ג ל-94,515, גידול של 3.1% בהשוואה לתשע"ב. במכללות המתוקצבות ע"י ות"ת למדו בתשע"ג 55,785 סטודנטים לקראת תואר ראשון, גידול של 3.7% יחסית לתשע"ב. ההאטה בקצב גידול המערכת אינה פוסחת אף על 16 המכללות החוץ תקציביות אשר בתשע"ג למדו בהן 38,730 סטודנטים לתואר ראשון, גידול של 2.3% בלבד בין תשע"ב לתשע"ג לעומת שנים קודמות בהן גדלו מוסדות אלה בכ-7% בשנה.

מספרם של הלומדים לתואר שני במכללות האקדמיות עדיין נמוך יחסית לזה שבאוניברסיטאות אולם מספרם של אלו נמצא במגמת עלייה עקבית ובתשע"ג למדו בהן 11,365 לעומת 10,155 בתשע"ב.

במכללות האקדמיות לחינוך עלה במעט מספר הסטודנטים לתואר ראשון והגיע ל- 22,295 בתשע"ג, ואילו מספר הלומדים לתואר שני במכללות אלו עולה באופן משמעותי בכל שנה ובתשע"ג הגיע ל-4,015 (גידול של 17%).

בתשע"ג למדו באוניברסיטה הפתוחה 42,760 סטודנטים בקורסים לקראת תואר ראשון, גידול של 3.2% בהשוואה לתשע"ב. גם מספרם של הלומדים לתואר שני באוניברסיטה הפתוחה גדל יחסית לתשע"ב ומספרם עמד על 3,414 בתשע"ג לעומת 3,250 בתשע"ב.

10. המגמות הכלליות שתוארו לעיל במספרי הסטודנטים צפויות להימשך גם בתשע"ד. מספרם של הלומדים לתואר ראשון באוניברסיטאות ובמכללות (ללא האו"פ) צפוי לגדול ב-1% בלבד יחסית לשנה שעברה.

עפ"י הערכותינו, מספרם של הלומדים לקראת תואר ראשון באוניברסיטאות יתייצב סביב 72,730 סטודנטים, ירידה של 1.7% יחסית לשנה שעברה.

אנו צופים כי כל הגידול שיירשם במספר הלומדים הכולל לתואר ראשון יתרכז במכללות האקדמיות וקצב הגידול בהן יעמוד על 2.8%, גידול של כ- 2,600 סטודנטים.

ב- 21 המכללות האקדמיות המתוקצבות ע"י הוועדה לתכנון ולתקצוב, ילמדו השנה כ- 57,610 סטודנטים לקראת תואר ראשון, גידול של 3.3% יחסית לתשע"ג.

ב- 16 המכללות שאינן מתוקצבות ע"י הוועדה לתכנון ולתקצוב ילמדו כ- 39,530 סטודנטים לתואר ראשון, גידול של 2.1% יחסית לתשע"ג. במכללות להכשרת מורים ילמדו בתשע"ד, עפ"י הערכות שהתקבלו ממשרד החינוך, כ-22,900 סטודנטים לקראת התואר "בוגר בהוראה", גידול של כ- 2.7% יחסית לתשע"ג.

עפ"י הערכותינו, כ- 44,000 סטודנטים ילמדו לקראת תואר ראשון באוניברסיטה הפתוחה, גידול של 2.9% לעומת תשע"ג.

11. מספרם של הלומדים לתואר שני בכלל מערכת ההשכלה הגבוהה צפוי לעמוד בתשע"ד על 59,700 סטודנטים, גידול של 3.1% יחסית לתשע"ג.

אנו צופים כי באוניברסיטאות ילמדו השנה 39,000 סטודנטים לתואר שני, בדומה לשנה שעברה. במכללות האקדמיות ילמדו השנה כ- 12,350 סטודנטים לתואר שני, עליה של 1,000 סטודנטים המהווה גידול של כ- 8.7% יחסית לתשע"ג, כאשר מרבית הגידול צפוי במכללות החוץ תקציביות.

כ - 9,000 סטודנטים המהווים כ - 73% מהלומדים לקראת תואר שני במכללות האקדמיות ילמדו במכללות שאינן מתוקצבות ע"י הוועדה לתכנון ולתקצוב ויתרכזו בלימודי מינהל עסקים אשר מתקיימים עדיין ברובם במכללות החוץ תקציביות. כ - 3,350 סטודנטים ילמדו לקראת תואר שני במכללות המתוקצבות ע"י הוועדה לתכנון ולתקצוב בתחומי האומנות, המוסיקה, מדעי החברה, מנהל עסקים, מקצועות עזר רפואיים, מדעי המחשב והנדסה.

מספר הסטודנטים לתואר שני במכללות להוראה יגדל בכ-500 ויגיע לכ-4,500 סטודנטים. באוניברסיטה הפתוחה ילמדו כ-3,850 סטודנטים לקראת תואר שני.

12. **במספרם של הסטודנטים לתואר שלישי באוניברסיטאות גם כן נרשמת בשנים האחרונות האטה.** בתחילת שנות התשעים למדו באוניברסיטאות כ - 3,900 סטודנטים לתואר שלישי ומספרם עלה בקצב מהיר מאוד עד ל - 10,300 בתשס"ח. בחמש השנים האחרונות הואט מאוד קצב הגידול במספרם של אלה ובתשע"ג למדו 10,655 סטודנטים לקראת תואר שלישי לעומת 10,615 בתשע"ג.

אנו מעריכים כי בתשע"ד מספר הדוקטורנטים יישאר ללא שינוי ויעמוד על כ-10,650 סטודנטים, בדומה לתשע"ג.

התפלגותם של הלומדים לקראת תואר שלישי משתנה בהדרגתיות במהלך השנים בין 7 אוניברסיטאות המחקר. בשנות השבעים והשמונים מרבית הלומדים לקראת תואר שלישי למדו בארבעה מוסדות: האוניברסיטה העברית בירושלים, הטכניון, אוניברסיטת תל אביב ומכון וייצמן למדע. במהלך שנות התשעים ושנות האלפיים ירד בהדרגה חלקם של הלומדים במוסדות הנ"ל במקביל לעלייה בשיעור הלומדים באוניברסיטת בר-אילן, אוניברסיטת חיפה ואוניברסיטת בן-גוריון בנגב.

13. כ - 60,580 סטודנטים צפויים להתחיל השנה את לימודי שנה א' באחד המוסדות להשכלה גבוהה, גידול של 2.2% בלבד יחסית לתשע"ג. עפ"י הערכתנו מספר הסטודנטים החדשים באוניברסיטאות ינוע סביב 22,700, בדומה לתשע"ג. גידול של 1,200 סטודנטים בשנה א' צפוי להתרחש במכללות האקדמיות, בהן צפויים להתחיל ללמוד 31,880 סטודנטים חדשים.

במוסדות המתוקצבים על ידי ות"ת מספר הלומדים בשנה א' הגיע ל-17,800 בתשע"ג, עלייה של כ-1,800 סטודנטים לעומת תשע"ב. במוסדות שאינם מתוקצבים על ידי ות"ת חלה עלייה משמעותית במספר הסטודנטים החדשים ומספרם הגיע בתשע"ג ל-12,685, גידול של 200 סטודנטים לעומת תשע"ב. עלייה זו נובעת בעיקר מגידול במספרי הסטודנטים בתחומי משפטים ומנהל עסקים בהם מתרכזים המוסדות החוץ תקציביים.

מספר הסטודנטים החדשים במכללות להוראה ינוע סביב 6,000, גידול של 2.7% יחסית לתשע"ג.

14. אחד המדדים המקובלים לבחינת הנגישות להשכלה גבוהה הוא **שיעור הסטודנטים החדשים המתחילים ללמוד במוסד להשכלה גבוהה מתוך שנתון ממוצע של בני 20-24**, שהיא קבוצת הגיל בה מתחילים מרבית הסטודנטים ללמוד. מדד זה נע בראשית שנות ה-90 סביב ה-23% ועלה באופן די עקבי בשנים שלאחר מכן כחלק ממדיניות של הוועדה לתכנון ולתקצוב והמועצה להשכלה גבוהה בהרחבת הנגישות להשכלה גבוהה. בשנת תשע"ג נאמד שיעורם של אלו על 49.4% מקבוצת הגיל הרלבנטית ועפ"י הערכתנו תימשך עלייה נוספת במדד זה גם בשנת תשע"ד ושיעורם יגיע קרוב ל-50%. שיעור גבוה זה נובע מהמשך העלייה במספרם של הסטודנטים החדשים לעומת ההאטה המשמעותית בגידול בקבוצת הגיל הרלבנטית.

15. מספרם של **המועמדים ללימודי תואר ראשון באוניברסיטאות** עלה באופן די רציף עד אמצע שנות האלפיים שבהן הגיע מספרם לשיא של כ-39,500. בשנים האחרונות מספרם נמצא במגמת ירידה ובתשע"ב הגיע ל-31,900, ירידה של 800 מועמדים יחסית לתשע"א. בתשס"ח התקבלו לראשונה נתוני **מועמדים לתואר ראשון גם למכללות האקדמיות**, ומספרם עלה מכ-38,280 בשנה זו לכ-43,690 בתשע"ב³. חלקם של המועמדים שהתקבלו ולומדים עלה מכ-64% בתשס"ח לכ-66% בתשע"ב. תחומי הלימוד המבוקשים ביותר המוצעים במכללות האקדמיות הם משפטים, מנהל עסקים, מדעי החברה ומקצועות מתחום ההנדסה. שני התחומים הראשונים נלמדים ברובם הגדול במכללות שאינן מתוקצבות ע"י ות"ת.

התפלגות המועמדים לפי תחומי לימוד שונה כמובן בין המכללות לבין האוניברסיטאות. לשם השוואה, חלקם של המועמדים שפנו ללימודי עסקים ומדעי הניהול למכללות האקדמיות עמד על כ-23% לעומת כ-5% באוניברסיטאות בתשע"ב. במשפטים שיעור זה עמד על כ-13% במכללות האקדמיות לעומת כ-4.5% באוניברסיטאות.

16. הנתונים לגבי **תחומי הלימוד שהיו מבוקשים ללימודי תואר ראשון באוניברסיטאות** בתשע"ב נותנים ביטוי מסוים למקצועות המבוקשים בשוק העבודה. מדד המשקף את עודף הביקוש בתחום מסוים הוא היחס שבין מספר המועמדים למספר המתחילים

³ קיימת חפיפה בין שתי האוכלוסיות וישנם מועמדים שהגישו מועמדותם ללימודים הן לאוניברסיטאות והן למכללות ולכן אין לסכם את מספר המועמדים בשתי האוכלוסיות. לשם הערכה, בתשע"ב היו כ-4,670 מועמדים שהגישו את מועמדותם גם לאוניברסיטאות וגם למכללות האקדמיות.

ללמוד את אותו התחום. בסעיף זה נפרט את תחומי הלימוד המבוקשים ביותר שנלמדו באוניברסיטאות בתשע"ב על פי מדדים אלו. הנתונים מוצגים בלוח מס' 2.

לוח 2: מועמדים ללימודי תואר ראשון באוניברסיטאות ויחס מועמדים למתקבל ולומד, תשע"ב
(לפי מקצועות לימוד נבחרים בעדיפות ראשונה)

יחס מועמדים למתקבל ולומד	התקבלו לעדיפות ראשונה	מועמדים	
			מקצוע בעדיפות ראשונה
1.7	18,600	31,890	סה"כ
3.9	165	650	ארכיטקטורה ובינוי ערים
3.7	440	1,600	רפואה כללית
2.1	1,410	3,025	מקצועות עזר רפואיים
2.0	120	230	מנהל עסקים
1.9	930	1,755	הנדסת חשמל ואלקטרוניקה
1.8	450	810	עבודה סוציאלית
1.8	785	1,405	משפטים
1.8	770	1,425	מדעי המחשב
1.7	330	555	חשבונאות
1.7	785	1,335	כלכלה
1.6	820	1,280	פסיכולוגיה
1.3	1,485	1,980	מדעי הרוח הכלליים

יחס המועמדים ללומד לכל המקצועות באוניברסיטאות עמד על 1.7 בתשע"ב לעומת כ - 2.0 במהלך שנות האלפיים. יחסים גבוהים ממנו ניתן לראות, לדוגמא, בארכיטקטורה ובינוי ערים (3.9), רפואה כללית (3.7), ומקצועות עזר רפואיים (2.1)⁴. מספרם של המועמדים ללימודי משפטים ומנהל עסקים באוניברסיטאות הלך ופחת לאורך שנות האלפיים, כפועל יוצא מהפניית מרבית הביקוש ללימודים אלו אל המכללות האקדמיות, בעיקר למכללות שאינן מתוקצבות ע"י ות"ת. מספרם של המועמדים ללימודי משפטים עמד בתחילת שנות ה-2000 על כ-2,000 וירד לכ-1,500 בשנים האחרונות, ובלימודי מנהל עסקים מספר המועמדים היה כ-500 לפני כעשור ופחת בשנים האחרונות לכ-250.

יחס נמוך במיוחד של 1.3 מצביע על הביקוש הנמוך המאפיין את הפונים למדעי הרוח הכלליים. מגמת הירידה במספר המועמדים לכל מדעי הרוח, מכ-6,330 בתחילת שנות ה-2000 לכ-4,500 בתשע"ב, מדגישה אף היא את הירידה בביקוש ללימודים בתחום.

⁴ בקרב המועמדים למקצועות עזר רפואיים נמנים הסטודנטים שפונים למקצועות כמו סיעוד, שבו היחס הוא 2.0, רוקחות (2.5), ריפוי בעיסוק ופיזיותרפיה (2.3) ועוד.

17. מאז המחצית השנייה של שנות ה-90 היינו עדים לשינויים שהתרחשו בנטייתם ובהתייחסותם של הסטודנטים לתואר ראשון ללימודי מדעי הטבע והטכנולוגיה לעומת מדעי הרוח והחברה. התופעה באה לידי ביטוי מסוים בלוח מס' 3 המתאר את השינויים בהתפלגות הסטודנטים לתואר ראשון על פני התחומים השונים.

בתשנ"ז למדו כ-24% מהסטודנטים לתואר ראשון את אחד ממקצועות המתמטיקה, מדעי המחשב, מדעי הטבע או ההנדסה. חלקם של אלה עלה בהתמדה עד לשנת תשס"ב, בה עבר את ה-30%, ירד במעט בשנים שלאחר מכן ובתשע"ג הגיע ל-28%.

התנודות המאפיינות את ענף ההיי-טק באות לידי ביטוי בנתוני הסטודנטים הרב-שנתיים. בתשס"ב הגיע חלקם של מי שלמדו את מקצועות המתמטיקה ומדעי המחשב ל-8.3% מהלומדים לתואר ראשון. בשנים שלאחר מכן נרשמת ירידה בחלקם של הסטודנטים בתחומים אלה ובתשע"ג הגיע חלקם ל-5.7% מהלומדים לתואר ראשון.

חלקם של הלומדים לימודי הנדסה יציב פחות או יותר בשנים האחרונות ונאמד בכ-18% מכלל הלומדים לתואר ראשון.

חלקם של הלומדים לימודי מינהל עסקים עלה מ-6.7% בתשנ"ז (שהיוו 6,780 סטודנטים) ל-12% בתשע"ב (22,650 סטודנטים), כשרב הגידול בתקופה זו נרשם במכללות שאינן מתוקצבות ע"י הוועדה לתכנון ולתקצוב.

מספרם של הלומדים לימודי משפטים עלה מכ-6,000 סטודנטים בתשנ"ז ליותר מ-16,190 בתשע"ג וכ-80% מהם לומדים במכללות שאינן מתוקצבות ע"י ות"ת לעומת 38% מהם שלמדו במוסדות אלו בראשית התקופה. חלקם של הלומדים משפטים מבין הלומדים לתואר ראשון עלה מ-6.0% בתשנ"ז ל-8.5% בתשע"ג.

במקביל לשינויים אלה, ירד באופן משמעותי חלקם של מי שפנו ללימודי מדעי הרוח מ-18.5% בתשנ"ז ל-7.5% בלבד בתשע"ג.

**לוח מס' 3: סטודנטים לתואר ראשון במערכת ההשכלה הגבוהה לפי תחום לימודים,
תשנ"ז, תשס"ב, תשס"ז, תשע"ג**

תשע"ג	תשס"ז	תשס"ב	תשנ"ז	
190,810	163,300	137,640	101,230	סה"כ – מס' מוחלטים
100.0	100.0	100.0	100.0	סה"כ – אחוזים
7.5	9.5	11.7	18.5	מדעי הרוח
13.9	14.4	16.5	16.1	חינוך והכשרה להוראה
2.8	2.8	2.3	-	מקצועות האמנות והעיצוב
21.4	21.9	19.4	23.5	מדעי החברה
11.8	8.8	6.0	6.7	עסקים ומדעי הניהול
8.5	9.4	7.5	6.0	משפטים
0.9	0.9	0.9	1.1	רפואה
5.1	4.7	4.1	3.6	מקצועות עזר רפואיים
5.7	4.7	8.3	7.5	מתמטיקה, סטטיסטיקה ומדעי המחשב
1.2	1.8	1.8	1.6	המדעים הפיסיקליים
2.6	3.2	3.1	2.2	המדעים הביולוגיים
0.6	0.5	0.5	0.6	חקלאות
17.9	17.5	17.9	12.5	הנדסה ואדריכלות

18. השינויים המהירים והקיצוניים שהתרחשו בענף ההיי-טק נתנו את ביטויים גם באחוז הסטודנטים בשנה אי שלמדו מקצוע מתחומי מדעי הטבע והטכנולוגיה מתוך שנתון ממוצע של בני 20-24. בשנה האחרונה נאמד חלקם של אלה בכ – 13.2% מן השנתון הממוצע, בדומה לשנים בהן היה ביקוש ער מצד התעשייה לכח אדם אקדמי מתחומים אלה, בעיקר לאנשי מדעי המחשב והנדסת אלקטרוניקה. לשם השוואה, עד אמצע שנות ה-90 התייצב שיעור זה על כ-6.5% בלבד מתוך שנתון ממוצע.

19. ביקושיהם של הסטודנטים ללימודים בתחום הביוטכנולוגיה מושפעים אף הם מהתפתחויות התעשייה בתחום. בתשע"ג מספרם של הסטודנטים בשנה אי שפנו לתחום זה עמד על 2,800. בשנים האחרונות נרשמת עלייה איטית במספר הפונים לתחום זה, ככל הנראה כעדות לציפייתם של הסטודנטים לכניסתה של ישראל לעידן הביוטכנולוגי.

20. אחד ההישגים המרשימים של מערכת ההשכלה הגבוהה בעשורים האחרונים הוא בהרחבת הנגישות להשכלה גבוהה בקרב האוכלוסייה המתגוררת בפריפריה ובקרב קבוצות אוכלוסייה חלשות. בתשע"ג כ-25% מהסטודנטים לתואר ראשון למדו במוסדות הלימוד הקיימים במחוזות הצפון והדרום (9.7% במחוז הצפון ו-14.6% במחוז הדרום), לעומת 9% שלמדו במחוז הדרום בלבד בשנת תש"ן. שינוי משמעותי זה במפת ההשכלה הגבוהה של

ישראל, שהתרחש בשני העשורים האחרונים, לא היה מתאפשר אלמלא הפניית המשאבים התקציביים שנדרשו לכך אל שני מחוזות הפריפריה.

למרות ההאטה הקיימת במערכת ההשכלה הגבוהה בשנים האחרונות, מספר הלומדים במחוז הצפון גדל כמעט פי שלושה בעשור האחרון, בעיקר כפועל יוצא מהרחבת התוכניות הקיימות במכללות האקדמיות בצפון ופתיחת תכניות לימודים חדשות. בחלקם של המוסדות הממוקמים במחוז ירושלים נמשכת הירידה העקבית ובשנים האחרונות כ – 13% מהסטודנטים לתואר ראשון לומדים במוסדות להשכלה גבוהה הממוקמים במחוז ירושלים לעומת כ – 23% מהם בתחילת שנות ה – 90.

לוח 4: סטודנטים לתואר ראשון לפי מחוז המוסד, תש"ן-תשע"ג

תש"ן	תש"ס	תשע"ג	
55,250	126,900	190,810	סה"כ – מס' מוחלטים
100.0	100.0	100.0	סה"כ - אחוזים
22.7	15.5	13.3	ירושלים
..	5.3	9.7	צפון
21.7	17.9	13.4	חיפה
4.1	15.9	17.7	מרכז
42.8	31.5	31.3	תל-אביב
8.7	13.9	14.6	דרום

21. על מנת ללמוד על הרכב הסטודנטים לתואר ראשון בכל אחד מסוגי המוסדות ניתן להסתכל על האשכול החברתי - כלכלי של ישוב המגורים של הסטודנט בכיתה י"ב. מעיבוד מיוחד שבוצע עבורנו ע"י הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה עולה כי בתשע"ג כ- 24% מהלומדים לתואר ראשון באוניברסיטאות הגיעו מיישובים הממוקמים באשכולות חברתיים-כלכליים נמוכים (אשכולות 1-4). חלקם של אלו במכללות המתוקצבות ע"י הוועדה לתכנון ותקצוב עמד על 28% לערך. במכללות החוץ תקציביות חלקם של אלה נמוך יותר ועומד על 21%.

כ-35% מהלומדים לתואר ראשון בקמפוסים הראשיים של האוניברסיטאות מגיעים מיישובים הממוקמים באשכולות הגבוהים 7-10. במכללות המתוקצבות חלקם של אלה עומד על 22% והשיעור הגבוה ביותר של בני הישובים ברמה הסוציו-אקונומית הגבוהים ביותר נמצא כמובן במוסדות החוץ תקציביים בהם הגיע חלקם של אלה ל-32% לערך. הנתונים המפורטים לגבי כל אחד מסוגי המוסדות מופיעים בלוח 5.

לוח 5: סטודנטים לתואר ראשון לפי סוג מוסד ואשכול חברתי – כלכלי של ישוב המגורים של הסטודנט בכיתה י"ב, תשע"ג

	9-10	7-8	5-6	3-4	1-2	סה"כ - אחוזים	סה"כ - מס' מוחלטים ⁵	
סה"כ סטודנטים לתואר ראשון אוניברסיטאות - קמפוסים ראשיים	7.6%	21.6%	43.7%	19.0%	5.8%	100.0%	168,515	סה"כ סטודנטים לתואר ראשון אוניברסיטאות - קמפוסים ראשיים
מכללות מתוקצבות ע"י ות"ת	10.0%	24.6%	39.2%	17.9%	6.0%	100.0%	66,130	מכללות מתוקצבות ע"י ות"ת
מכללות שאינן מתוקצבות	4.7%	16.9%	48.2%	21.2%	6.9%	100.0%	63,655	מכללות שאינן מתוקצבות
	8.3%	23.9%	43.9%	17.3%	3.6%	100.0%	38,730	

22. מספר המועמדים ללימודי תואר שני באוניברסיטאות נמצא באופן כללי במגמת עלייה ומספרם הגיע בתשע"ב ל-22,515 לעומת כ-18,000 בתשס"ה⁶. בדומה לתשע"א, 77% מבין המועמדים התקבלו ללימודים בתשע"ב ו-63% מימשו את קבלתם והחלו ללמוד. חלקם של הנדחים עמד על כ-23%.

בניגוד למגמת הירידה בביקוש ללימודי תואר ראשון במדעי הרוח, עלה מספרם של המועמדים ללימודי התואר השני (כולל לימודי חינוך והכשרה להוראה) מ-4,360 בתשס"ד ל-5,285 בתשע"ב. גם מספרם של המועמדים לתואר שני במדעי החברה עלה בהדרגה בשנים האחרונות מ-4,160 בתשס"ד ל-5,320 בתשע"א, אך ירד ל-4,980 בתשע"ב, כתוצאה מירידה של כ-100 מועמדים בכל אחד מהמקצועות: כלכלה, מדע המדינה ופסיכולוגיה.

מספר המועמדים שנרשמו ללימודי תואר שני במינהל עסקים עלה משמעותית מ-3,760 בתש"ע ל-4,460 בתשע"ב. במשפטים עלה מספר המועמדים בתשע"ב ל-2,070 לעומת 1,650 בתשס"ד.

בלימודי ביולוגיה נרשמה בשנים האחרונות ירידה עקבית במספר המועמדים לתואר שני, מ-1,325 בתשס"ד ל-1,000 מועמדים בתשע"ב, כפי כנרשם בתשע"א. למדעים

⁵ נתוני הסה"כ כוללים סטודנטים שלא נמצא עבורם ישוב מגורים בכיתה י"ב (עולים חדשים וכדומה). הלוח אינו מתייחס ללומדים במכללות להוראה.

⁶ הסטטיסטיקה הרשמית לגבי מועמדים לתואר שני באוניברסיטאות קיימת החל מתשס"ד.

הפיסיקליים נרשמו בתשע"ב 520 מועמדים לעומת 780 בתשס"ד; במתמטיקה ובמדעי המחשב ירד מספר המועמדים מכ-1,045 בתשס"ד ל-860 בתשע"ב; מספר המבקשים ללמוד לימודי הנדסה ואדריכלות ירד מ-1,705 בתש"ע ל-1,500 בתשע"ב; בשנים האחרונות חל גידול משמעותי במספר הנרשמים במקצועות עזר רפואיים מ-785 בתשס"ד ל-1,520 בתשע"ב. הגידול בשנים האחרונות נובע מגידול במספר הנרשמים לתוכניות בבריאות הציבור ומפתיחת תוכניות חדשות כגון טיפול בעזרת אומנויות, לימודי זקנה ורפואת חירום.

23. כאמור אחד התחומים המבוקשים בלימודי תואר שני הוא **מנהל עסקים**. בתשע"ג למדו כ-11,800 סטודנטים לימודי תואר שני במנהל עסקים שהיוו כ-23% מכלל הסטודנטים לתואר שני במערכת.

בתחילת שנות ה-90 למדו כ-2,500 סטודנטים לימודי מנהל עסקים, כולם באוניברסיטאות. מספרם של אלה עלה בקצב מהיר מאוד עד סוף שנות ה-90 ועל כן חלק גדול מהביקוש ללימודי תואר שני במנהל עסקים הופנה בעיקר אל המכללות שאינן מתוקצבות ע"י הוועדה לתכנון ולתקצוב כך שבתשע"ג למדו באוניברסיטאות כ-6,500 סטודנטים לקראת תואר זה ובמכללות האקדמיות נע מספרם סביב 5,250. התפלגות מפורטת של הלומדים לתואר שני לפי סוג מוסד ותחום לימודים מופיעה בלוח 6.

לוח 6: סטודנטים לתואר שני לפי סוג מוסד ותחום, תשע"ג

מכללות להוראה	מכללות חוץ תקציביות	מכללות מתוקצבות	אוניברסיטאות	סה"כ	
4,013	8,316	3,049	39,090	54,465	סה"כ – מס' מוחלטים
100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	סה"כ - אחוזים
-	8.2	4.6	15.0	12.3	מדעי הרוח
100.0	17.2	8.6	9.1	17.0	חינוך והכשרה להוראה
-	-	12.9	-	0.7	מקצועות האמנות והעיצוב
-	12.7	20.0	18.6	16.4	מדעי החברה
-	54.8	22.7	16.8	21.7	עסקים ומדעי הניהול
-	4.0	-	5.7	4.7	משפטים
-	-	-	7.9	5.7	רפואה
-	1.4	3.1	7.0	5.4	מקצועות עזר רפואיים
-	1.8	4.3	3.7	3.2	מתמטיקה, סטטיסטיקה ומדעי המחשב
-	-	-	2.5	1.8	המדעים הפיסיקליים
-	-	2.2	4.4	3.3	המדעים הביולוגיים
-	-	-	1.5	1.0	חקלאות

		21.5	7.7	6.7	הנדסה ואדריכלות
-	-				

24. מספר המשרות של חברי הסגל האקדמי הבכיר באוניברסיטאות עלה ב-3.5% בשנים האחרונות (תשס"ט- תשע"ב) ועמד על 4,444 משרות בתשע"ב. זאת לאחר מספר שנים בהן מספר משרות הסגל האקדמי הבכיר באוניברסיטאות היה במגמת ירידה. סה"כ בעשור האחרון (תשס"ב- תשע"ב) ירד מספר חברי הסגל האקדמי הבכיר באוניברסיטאות ב-4.1%.

סה"כ משרות ושווה ערך משרות הסגל האקדמי הזוטר, מורים מן החוץ ועמיתי הוראה עלה בכ-2% בהשוואה בין תשע"ב לתשע"א והינו 3,492 משרות ושווה ערך משרות. בבחינת השינויים בקבוצות סגלים אלה חלו שינויים משמעותיים בשל יישום הסכמי השכר של הסגל האקדמי הזוטר באוניברסיטאות: מספר המשרות של הסגל האקדמי הזוטר עלה ב-19% והינו 2,136 משרות, בדומה עלה מספר משרות עמיתי הוראה ב-19% והינו 670 משרות. לעומת זאת, מספר שווה ערך משרות של המורים מן החוץ ירד ב-36% והינו 686 משרות.

מספר המשרות של הסגל האקדמי הבכיר במכללות המתקצבות עלה בכ-140 משרות (8.34%) בהשוואה בין תשע"ב לתשע"א. זאת בהמשך לעלייה עקבית בעשור האחרון מ-960 משרות שלמות בתשס"ב ועד ל-1,825 משרות בתשע"ב. עלייה זו של כ-90% הינה נוכח הגידול במספר הסטודנטים בעשור האחרון ופתיחת תכניות לימודים חדשות במכללות. מגמה דומה נרשמה גם בשווה ערך משרות של המורים מן החוץ אשר עלה ב-196 (כ-13%) בהשוואה בין תשע"ב לתשע"א. סה"כ משרות של הסגל האקדמי הזוטר נותר כמעט ללא שינוי.

25. השינויים שהתרחשו בעשורים האחרונים במספרי הסטודנטים באוניברסיטאות מצד אחד ובמספרם של חברי הסגל הבכיר מצד שני, הביאו לעלייה משמעותית במספר הסטודנטים לאיש סגל אקדמי בכיר. יחס זה עלה מכ-16 סטודנטים לאיש סגל בראשית שנות ה-90, ל-21 סטודנטים בתש"ס ול-24 סטודנטים בתשס"ו, ובשנים שלאחר מכן היחס התייצב סביב ה-24 סטודנטים. התכנית הרב שנתית למערכת ההשכלה הגבוהה לשנים תשע"א-תשע"ו הציבה יעד לשיפור יחס זה באוניברסיטאות וחזרה ליחס של כ-21 סטודנטים לאיש סגל אקדמי בכיר בממוצע ובתשע"ג אכן נמשכה הירידה ביחס זה שנע סביב 23 סטודנטים לאיש סגל בכיר.

26. **חלקן של הנשים מבין הסטודנטים** עמד בתשע"ג על כ-57%, לאחר עלייה משמעותית בהשתתפותן בלימודים אקדמיים במהלך העשורים שחלפו. הנשים מהוות כיום רב בכל אחד מהתארים: בתואר הראשון – 56%, בתואר השני – 61% ובתואר השלישי – 52%. ההתייצבות בחלקן של הנשים בקרב הלומדים לתואר ראשון נובעת בין היתר מהמשך הגידול של המכללות המלמדות את מקצועות ההנדסה והטכנולוגיה בהן אחוז הנשים הוא נמוך יותר, וכן מאי הגידול של המכללות להכשרת מורים בהן אחוז הנשים הוא הגבוה ביותר. אחוז הנשים מתוך כלל הלומדים לתואר ראשון במכללות האקדמיות עמד על כ-52% בתשע"ג ובמכללות להכשרת מורים עמד חלקן על 79%. גידול מרשים על פני השנים חל גם בהשתתפותן של נשים בלימודים לתארים מתקדמים. בשנת תש"ן חצה שיעורן של הנשים בקרב הלומדים לתואר שני את ה-50% ובתשע"ג הגיע, כאמור, שיעורן ל-61%. שיעור הנשים בקרב הסטודנטים לתואר שלישי חצה לראשונה את ה-50% בסוף שנות התשעים והתייצב בשנים האחרונות על כ-52%. בד בבד עם העלייה בהשתלבות הנשים בלימודים אקדמיים חלו שינויים גם בתחומי הלימוד שאליהם הן פונות. בתחומים: עסקים ומדעי הניהול, משפטים, רפואה והנדסה ואדריכלות חלו עליות בהשתתפותן של הנשים בכלל הלומדים בתחומים אלו בשני העשורים האחרונים. שיעור הנשים שלמדו תואר ראשון במנהל עסקים עלה מכ-32% בתש"ן לכ-50% בתשע"ג ובלימודי הנדסה ואדריכלות עלה חלקן מכ-16% בתש"ן לכ-28% בתשע"ג. לעומת זאת, עם הירידה במספר הפונים למדעי הרוח, ירד גם חלקן של הנשים הלומדות תואר ראשון בתחום זה מכ-70% בתש"ס לכ-62% בתשע"ג. גם בתואר השלישי עלה שיעור הנשים במרבית תחומי הלימוד, אך גם כאן עיקר העלייה נרשמה במהלך שנות ה-90. במשפטים לדוגמא, גדל שיעור הנשים לתואר שלישי מכ-27% בתש"ן ל-49% בתשע"ג, ובהנדסה ואדריכלות עלה חלקן מ-17% ל-30% באותה תקופה.

27. **בשני העשורים האחרונים עלה אחוז הסטודנטים הערבים מבין הלומדים לקראת תואר ראשון.** הגידול המשמעותי חל בשנות התשעים ושיעורם עלה מ-7% בתשנ"ו ל-10% בתש"ס. מתש"ס החלה האטה משמעותית בגידול ושיעורם הגיע ל-12.4% בתשע"ג. עיקר הגידול בהשתתפותה של האוכלוסייה הערבית במערכת ההשכלה הגבוהה בישראל התרחש באוניברסיטאות ובמכללות להכשרת עובדי הוראה. באוניברסיטאות עלה שיעור הסטודנטים הערבים בתואר הראשון מ-9.0% בתש"ס ל-15% בתשע"ג, ובמכללות להכשרת עובדי הוראה עלה שיעורם מ-21% בתש"ס לכ-25% בתשע"ג. העלייה בשיעור ההשתתפות של הסטודנטים הערבים נבעה בעיקר מפתירתם של המסלולים האקדמיים באחריות אוניברסיטאית ושל המכללות להכשרת עובדי הוראה באזורי הפריפריה, בהם

מרוכזת האוכלוסייה הערבית, אשר הגבירו את נגישותה להשכלה הגבוהה. במכללות האקדמיות נע חלקם של הסטודנטים הערבים בקרב הלומדים בהן בעשור האחרון סביב ממוצע של 5.5%, ובתשע"ג הגיע ל-7.4%.

בהקשר זה חשוב לציין את העלייה המשמעותית שחלה בהשתתפותן של הנשים הערביות בלימודים באוניברסיטאות; אם בתחילת שנות ה-90 היו הנשים הערביות רק כ-40% מבין הסטודנטים הערבים שלמדו לקראת תואר ראשון באוניברסיטאות, הרי שבתשע"ג היה חלקן בקרב הלומדים 66%, לעומת כ-53% בקרב האוכלוסייה היהודית. התפתחות חשובה זו קשורה אף היא ללימודים המתקיימים במכללות הפועלות במסגרת אחריות אקדמית אוניברסיטאית שאפשרו לסטודנטיות הערביות ללמוד בקרבת מקום מגוריהן מבלי להתרחק מהמסגרות המשפחתיות והחברתיות שלהן. לאחר תקופה ממושכת של קיפאון, מסתמן בשנים האחרונות אף גידול בשיעורם של הסטודנטים הערבים מבין הלומדים לתארים מתקדמים באוניברסיטאות – גידול אשר התאפשר הודות להגברת השתתפותה של האוכלוסייה הערבית בלימודי התואר הראשון בעשור שחלף. שיעור הסטודנטים הערבים מכלל הלומדים לתואר שני במוסדות להשכלה גבוהה עמד על 9% בתשע"ג. שיעור זה יותר משהוכפל באוניברסיטאות מ-3.6% במהלך שנות ה-90 ל-8.2% בתשע"ג. בהתאם עלה גם שיעור הסטודנטים הערבים מתוך הלומדים לקראת תואר שלישי, מכ-3.5% בתחילת העשור ל-4.8% בתשע"ג. במכללות האקדמיות עמד שיעור הסטודנטים הערבים מתוך הלומדים לתואר שני על 6.4% בתשע"ג לעומת 7.7% בתשע"ב, ובמכללות להכשרת עובדי הוראה על 23.8% בתשע"ג, לעומת 21.3% בתשע"ב.

28. **בסקר שנערך ב-2011 על ידי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, בקרב בוגרי תואר ראשון באוניברסיטאות ובמכללות האקדמיות, שסיימו את לימודיהם בתשס"ו, נבחנו היבטים שונים בנוגע להתפתחותם התעסוקתית והאקדמית בחמש השנים ממועד קבלת התואר. הסקר נערך בקרב כ-30,300 ממקבלי התואר הראשון בתשס"ו⁷, והוא סקר המשך לאותה האוכלוסייה שנדגמה בתשס"ח, כשנתיים לאחר קבלת התואר.**

מתוצאות סקר הבוגרים:

- 55% מבוגרי האוניברסיטאות המשיכו ללימודים אקדמיים לעומת 32% בקרב בוגרי המכללות האקדמיות. תחום הלימוד המבוקש ביותר בקרב הבוגרים שהמשיכו ללמוד לתואר שני וסיימו היה עסקים ומדעי הניהול – 34% בקרב בוגרי האוניברסיטאות ו-

⁷ תוצאות הסקר מבוססות על ערכים מנופחים; מספר מקבלי התואר הראשון שבמדגם 2011 עמד על 6,076 ואחוז ההשבה מתוך השייכים לאוכלוסיית הסקר עמד על 81.5%. אופן העברת השאלון לנדגמים היה דרך הדואר (41%), הטלפון (44%) והאינטרנט (15%).

55% בקרב בוגרי המכללות האקדמיות. בתחומים : עסקים ומדעי הניהול, מדעי הטבע וחקלאות, משפטים, רפואה ומקצועות עזר רפואיים הייתה התאמה גבוהה בין תחום הלימודים בתואר הראשון לתחום הלימודים בתואר השני – כרבע מתוך בוגרי התואר הראשון בתחומים אלו המשיכו ללימודי תואר שני באותו התחום.

- שביעות הרצון מלימודי התואר הראשון הייתה גבוהה יותר בהשוואה לשביעות הרצון מלימודי התואר השני, הן באוניברסיטאות והן במכללות האקדמיות, הן במדעי הרוח והחברה והן במדעי הטבע וההנדסה. עם זאת, שביעות הרצון במכללות החוץ תקציביות הייתה גבוהה מזו שבמכללות המתוקצבות ע"י ות"ת ובאוניברסיטאות, גם בקרב הבוגרים וגם בקרב הסטודנטים לתואר שני.

- שיעור המועסקים בקרב בוגרי המכללות האקדמיות היה גבוה מזה שבקרב בוגרי האוניברסיטאות, 91% לעומת 86%. שיעורי התעסוקה הגבוהים ביותר נרשמו בקרב בוגרי משפטים (92%) ובוגרי רפואה ומקצועות עזר רפואיים (91%) ואילו הנמוכים ביותר בקרב בוגרי מדעי הטבע (83%). כמחצית מהמועסקים דיווחו על הלימה גבוהה בין תחום הלימודים של התואר האחרון לבין העבודה, בייחוד ברפואה ומקצועות עזר רפואיים (76%). במדעי הרוח והחברה דווח על הלימה נמוכה יותר.

הוכן ע"י חוה קליין, ילנה קרול ומיכל אופיר - אגף תכנון, ות"ת